

F.Y.B.COM. SEM – I (CBCS - 2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT: GEOGRAPHY OF RESOURCES –I

Day: **Friday**
Date: **20/04/2018**

S-2018-0241

Time: **11.00 AM TO 02.00 PM**
Max. Marks: 60

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Neat diagrams must be drawn **WHEREVER** necessary.
- 4) Use of **map stencils** is allowed.

Q.1 A) Fill in the blanks with appropriate answer given below: (06)

- 1) In ..... approach we take one by one commodity and study its production.
a) Principle
b) Commodity
c) Regional
d) Maps
- 2) Lands above 900 meters above its base is called .....
a) Mountain
b) Plateaus
c) Plains
d) Valley
- 3) ..... is factor of cultural environment.
a) Mountain
b) Settlement
c) Climate
d) Plains
- 4) ..... is gift of nature.
a) Minerals
b) Population
c) Accident
d) Industry
- 5) ..... is renewable resource.
a) Water
b) Coal
c) Oil
d) Gold
- 6) Teak is found in ..... forests.
a) Coniferous
b) Equatorial
c) Monsoon
d) Mixed

B) Answer the questions in ONE sentence. (06)

- a) What is Determinism?
- b) Define Subsistence farming?
- c) What is over population?
- d) Give the name of non-conventional energy resources.
- e) Write location of Equational forests.
- f) Write two advantages of forests.

P. T. O.

- Q.2** Answer any **THREE** of the following questions: (12)
- a) Explain the factors of physical environment.
  - b) Write uses of resources.
  - c) Explain major types of forests.
  - d) Describe the Regional approach.

- Q.3** Answer any **THREE** of the following questions: (12)
- a) Write characteristics of commercial farming.
  - b) Explain role of agriculture in Indian economy.
  - c) Write characteristics of optimum population.
  - d) Write information of coniferous forest.

- Q.4** Answer any **TWO** of the following: (12)
- a) Define Geography of resources? Explain nature and scope of Geography of resources.
  - b) Explain major types of farming.
  - c) Write problems of over population.

- Q.5** Write notes on any **TWO** of the following: (12)
- a) Possibilism
  - b) Truck farming
  - c) Under population

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढाव्यात.
- ४) नकाशा स्टेन्सिलस वापरण्यास परवावनगी आहे.
- ५) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. (०६)

- १) ----- अभ्यासपध्दतीत आपण एकेका वस्तुचे उत्पादन अभ्यासतो.
(अ) तात्वीक पध्दती (ब) वस्तुपध्दती (क) प्रादेशिक पध्दती (ड) नकाशा पध्दती
- २) सुमारे १०० मीटर उंचीवरील भूमिस्वरूपास ----- म्हणतात.
(अ) पर्वत (ब) पठार (क) मैदान (ड) दरी
- ३) ----- हा सांस्कृतिक पर्यावरणाचा घटक आहे.
(अ) पर्वत (ब) वसाहती (क) हवामान (ड) मैदान
- ४) ----- ही निसर्गाची देणगी आहे.
(अ) खनिजे (ब) लोकसंख्या (क) अपघात (ड) उद्योग
- ५) ----- ही पूनर्नविकरणीय संपदा आहे.
(अ) पाणी (ब) कोळसा (क) खनिज तेल (ड) सोने
- ६) साग वृक्ष ----- अरण्यात आढळतो.
(अ) सूचीपर्णी (ब) विषुववृत्तीय (क) मौसमी (ड) मिश्र

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

- १) निसर्गवाद म्हणजे काय?
- २) उदरनिर्वाहक शेतीची व्याख्या लिहा.
- ३) अतिरिक्त लोकसंख्या म्हणजे काय?
- ४) अपारंपारिक उर्जासाधनांची नावे लिहा.
- ५) विषुववृत्तीय अरण्याचे स्थान लिहा.
- ६) अरण्यांचे दोन फायदे लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) प्राकृतिक पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.
- २) साधनसंपदांचे उपयोग लिहा.
- ३) अरण्यांचे मुख्य प्रकार विशद करा.
- ४) प्रादेशिक अभ्यासपध्दतीचे वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) व्यापारी शेतीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- २) भारतीय अर्थव्यवस्थेत शेतीची भूमिका स्पष्ट करा.
- ३) पर्याप्त लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये लिहा.
- ४) सूचिपणी अरण्यांची माहिती लिहा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)

- १) साधनसंपदा भूगोल म्हणजे काय? साधनसंपदा भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- २) शेतीचे मुख्य प्रकार विशद करा.
- ३) अतिरिक्त लोकसंख्येच्या समस्या लिहा.

प्र.५ टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) (१२)

- १) शक्यतावाद
- २) मंडई शेती
- ३) न्यूनतम लोकसंख्या.

* * *